

Sygn. akt IV CSK 349/14

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta G.
przy uczestnictwie M. Ł., J. K., Skarbu Państwa - Ministerstwa Obrony Narodowej -
Rejonowego Zarządu Infrastruktury w G. i J. R.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 listopada 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 18 września 2013 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) oddala wniosek uczestników postępowania: M. Ł., J. K. i J. R. o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawca Skarb Państwa - Prezydent Miasta G. we wniesionej skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 września 2013 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że skarga wnioskodawcy jest oczywiście uzasadniona, co zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitością i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Taka sytuacja nie zachodzi w odniesieniu do orzeczenia zaskarżonego skargą kasacyjną. Podkreślić bowiem należy, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że istnienie siły wyższej, jako przyczyny zawieszenia biegu zasiedzenia musi mieć charakter obiektywny i można ją przyjmować tylko wówczas, gdy uczestnik postępowania wykaże, że w ramach dopuszczalnych środków

prawnych rzeczywiście podejmował próby odzyskania nieruchomości albo nie podejmował ich dlatego, że nawet gdyby to uczynił, to wyjątkowo ze względu na sytuację osobistą lub przynależność do określonej grupy społecznej, nie uzyskałby korzystnego rozstrzygnięcia (por. m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2001 r., IV CKN 307/01, OSNC 2002, nr 10, poz. 124, z dnia 30 października 2008 r., II CK 24/08, z dnia 21 listopada 2008 r., II CSK 169/07, z dnia 20 stycznia 2009 r., II CSK 412/08 i z dnia 23 stycznia 2009 r., II CSK 93/08 - nie publ.). Ponadto przyjęto w orzecznictwie, że w okresie PRL istnienie takiego stanu mogło łączyć się w szczególności z niemającą podstaw prawnych praktyką wyłączania niektórych spraw z drogi sądowej i rozpoznawania ich w postępowaniu administracyjnym, niedostępnością środków prawnych pozwalających skutecznie podważyć wadliwe decyzje administracyjne (brak sądowej kontroli decyzji administracyjnych) i ówczesną powszechną praktyką stosowania prawa, niezapewniającą realnych możliwości uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia (por. uzasadnienie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2013 r., IV CSK 184/13, nie publ.). Wszystkie wskazane wyżej przyczyny uzasadniające przyjęcie zawieszenia biegu terminu zasiedzenia w jakimś stopniu wystąpiły w rozpoznanej sprawie. Uwzględniając powyższe, mimo że Sąd drugiej instancji nie odniósł się bardziej szczegółowo do części kwestii wskazanych bliżej w uzasadnieniu skargi kasacyjnej, nie można przyjąć, aby z tej przyczyny była ona uzasadniona w sposób oczywisty.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Oddalając wniosek M. Ł., J. K. oraz J. R. o zasądzenie kosztów postępowania ze skargi, Sąd Najwyższy miał na uwadze, że ich pismo procesowe, mające stanowić odpowiedź na skargę kasacyjną wnioskodawcy na skutek zarządzenia jego zwrotu, zostało wniesione ponownie już po upływie dwutygodniowego terminu przewidzianego w art. 398⁷ § 1 k.p.c. dla podjęcia tego rodzaju czynności. Pismo to nie mogło być zatem za taką odpowiedź uznane (art. 167 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.),

co wyłączało przyznanie zwrotu kosztów wiążących się z jej sporządzeniem i wniesieniem.